

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode

Rapport 8/2004

Prosjekter innen trygdeforskning, høsten 2004

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode

Forord.

Rikstrygdeverket har utgitt en oversikt over prosjekter innen trygdeforskning to ganger tidligere. Første rapport ble utgitt våren 2002, oppdatering høsten 2003. I denne oversikten ble de miljøene som hadde rapportert prosjekter høsten 2003 kontaktet via elektronisk post. Denne oppdateringen kan dermed være noe mangelfull fordi ikke alle mulige miljøer som kan ha prosjekter innen trygdeforskning er blitt kontaktet. Vi har etterlyst de som leverte opplysninger til forrige oppdatering av rapporten en gang, men da også elektronisk.

For å få en bredere oversikt over trygdeforskningen kan det være hensiktsmessig å lese alle tre rapportene, da noen miljøer ikke har tatt med avsluttede prosjekter den foreliggende i oppdateringen.

I alle disse rapportene har vi lagt vekt på å inkludere et bredt spekter av prosjekter som berører trygdeforskning. Oversikten gir også bevis på at vi har lyktes i det. Rapportene er tenkt som et utgangspunkt for å finne miljøer som jobber med ulike temaer. Vi har derfor lagt vekt på å presentere temaer og titler på prosjektene, ikke resultater.

Miljøene som har levert oversikt over sine prosjekter er presentert i alfabetisk rekkefølge etter navnet på institusjonen. Innenfor hver institusjon er prosjektene listet i den rekkefølge de er oversendt til Rikstrygdeverket. Prosjekter finansiert gjennom Forsøksvirksomheten i Rikstrygdeverket er ikke innarbeidet i listen, men presenteres separat. Forsøksvirksomheten skal fremme samarbeid mellom trygdeetat og arbeidsliv for å redusere sykefravær. Hvis de miljøene som har fått midler har rapportert prosjektet, vil prosjektet kunne være registrert flere ganger. Flere prosjekter kan være registrert flere ganger hvis det er samarbeid mellom de miljøene som har deltatt og flere miljøer har rapportert samme prosjekt.

Forsker Hilde H. Holte i Utredningsavdelingen har utarbeidet denne oversikten på grunnlag av de innkomne svarene.

Rikstrygdeverket
Desember 2004

Arild Sundberg
Trygdedirektør

Hilde Olsen
Avdelingsdirektør

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
Arbeidsforsk- ningsinstituttet Postboks 6954 St. Olavs plass 0130 Oslo	FOSA-nettverket FOSA, Forskernettverk om seniorer i arbeidslivet, er en videreføring av Forskernettverket "Yrkesliv, aldring og livsløp" (YAL) i regi av Senter for seniorpolitikk (SSP). Det er viktig å videreføre det etablerte forskernettverket med sikte på utveksling av erfaringer mellom forskerne og ikke minst formidling av forskningsresultater til Krafttaket (Nasjonalt Krafttak for Seniorpolitikk i Arbeidslivet). Forskerne som har deltatt i YAL-programmet er viktige ressurspersoner i forbindelse med konferanser og andre aktiviteter under krafttaket.	Anne Inga Hilsen	14.01.04- 31.12.05
Arbeidsforsk- ningsinstituttet Postboks 6954 St. Olavs plass 0130 Oslo	Forskning for innovasjon og fornyelse i offentlig sektor, AFI-modul: Studier av alternativ tjenesteproduksjon (SALTO) 2003-2007 AFIs program har som utgangspunkt at offentlige tjenesteytende organisasjoner endres fra å være tradisjonelle prosedyre-/målstyringsbyråkratier over mot mer markedsbaserte former. Samtidig øker mulighetene for nettverksorganisering hvor ulike aktører, offentlige og private, inngår i organiseringen rundt oppgaver. Dette endrer de offentlige tjenestenes legitimitetsbasis, reguleringsprinsipper og relasjoner til omgivelsene. Det endrer og utfordrer også verdiene og rollene til tjenesteyterne, ledelsen og brukerne av offentlige tjenester. AFIs program skal utforske de utfordringene som ligger i mer nettverksbaserte former for tjenesteyting innen velferdssektoren, og mer spesifikt innen medisinsk, sosial og yrkesrettet attføring og rehabilitering. Utfordringene som fellet står overfor er knyttet til styringsproblematikk, regulering og ansvar, så vel som nye roller for ledere, ansatte og brukere.	Anne Marie Berg Tone Alm Andreassen, Knut Fossetøl, Ingebjørg Skarpaas	01.01.02–31. 12.06
Arbeidsforsk- ningsinstituttet Postboks 6954 St. Olavs plass 0130 Oslo	Bistand til Nasjonalt Krafttak for Seniorpolitikk i arbeidslivet Nasjonalt Krafttak for Seniorpolitikk administreres av Senter for seniorpolitikk (SSP). Seniorprosjektet ved Langerud sykehjem har som hovedmål å tilrettelegge arbeidsforholdene slik at gjennomsnittlig pensjonsalder økes. For å nå et slikt siktemål må Langerud være en attraktiv arbeidsplass hvor folk ønsker å begynne og ønsker å bli. AFI vil de neste tre årene være samarbeidspartner	Olav Eikeland Lars Klemsdal, Heidi Enehaug, Steinar Widding og Liv Hanson Ausland.	01.05.01- 2005

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
	med de ansatte når det gjelder å videreutvikle og systematisere de læringsprosessene som allerede er i gang på sykehjemmet. Formålet med samarbeidet er å styrke de ansattes evne til individuell og kollektiv læring (organisasjonslæring) av erfaringene fra det daglige arbeidet på sykehjemmet.		
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Pensjonering i staten Beskrive utvikling og endring i pensjoneringsmønsteret i staten med utgangspunkt i nyere data fra Statens pensjonskasse (2001-2003). Målet er å beskrive pensjoneringen gjennom å beregne bl.a. forventet pensjoneringsalder og avgangskurver for ulike sektorer og yrkesgrupper. Oppfølging av tidligere studier med utgangspunkt i data fra 1997-2000.	Tove Midtsundstad	Avsluttes årsskiftet 2004/2005
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Inkluderende arbeidsgivere? Virksomheters arbeidskraftsstrategier overfor eldre arbeidstakere? Hovedtema for prosjektet er tidlig avgang fra yrkeslivet blant eldre arbeidstakere og virksomhetenes arbeid i forhold til å forebygge og/eller forhindre slik avgang. Den overordnede problemstillingen er å se på sammenhengen mellom pensjoneringsatferd og forhold på virksomhetsnivå, og analysere i hvilken grad og på hvilken måte aktive tiltak på virksomhetsnivå kan motvirke de insitamentene som ligger innbakt i blant annet pensjonssystemet. Problemstillingene vil bli belyst gjennom flernivåanalyse av data om 2000 nåværende og pensjonerte arbeidstakere i 200 virksomheter, samt data fra Arbeids- og bedriftsundersøkelsen 2003. Det trekkes veksler på et kvantitativt datasett om tidligpensjonering og seniorpolitikk innen det statlige tariffområdet.	Jon Erik Dølvik Tove Midtsundstad	Avsluttes ved ut- gangen av 2007
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	AFP i kommunal sektor Undersøke og analysere bruken av den avtalefestede pensjonsordningen innen det kommunale tariffområdet med utgangspunkt i tilgjengelige registerdata fra Kommunal Landspensjonskasse KLP, Statens Pensjonskasse SPK (for lærerne) og enkelte private kasser (Vital, Gjensidige og Storebrand). Målet er å gi en oversikt over bruken av AFP og ytelsesnivå over tid (fra 1998-2002), mellom grupper (kjønn, alder, yrke, pensjonsgrunnlag og stillingsprosent) og mellom KLP/SPK og de private livselskapene (Vital, Gjensidige, Store-	Tove Midtsundstad	Avsluttes 2004-2005

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	brand). Tidligpensjonering og seniorpolitikk i staten Belyse forhold som kan bidra til å framskynde tidligavgang i statlig sektor. Det legges vekt på å få fram hvordan etatenes holdninger til og atferd i forhold til eldre arbeidstakere alene og i samspill med pensjonssystemets utforming og arbeidstakerenes behov og preferanser påvirker tidlig-pensjoneringen. Problemstillingen belyses ved en analyse av både register- og intervjudata fra såvel individ- som virksomhetsnivå.	Tove Midtsundstad	Avsluttes 2004
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Tidligpensjonering blant sykepleiere Med utgangspunkt i tilgjengelig registerdata fra KLP beskrives sykepleiernes pensjoneringsmønstre. Hvilket alderstrinn de går av med pensjon, hvilke ordninger de benytter (uføre-, AFP, tjenestepensjon m/særaldersgrense eller 85-årsregelen), om de tar ut full pensjon eller delpensjon, hva deres gjennomsnittlige pensjonsytelse er osv. I tillegg ser vi på variasjonen i opptjeningstid etter alder og stillingskategori. Vi beskriver også hvordan pensjoneringsmønsteret varierer etter arbeidssted (kommune/helseforetak/annet), stillingstype og -nivå, stillingsprosent o.l.	Tove Midtsundstad	Ble avsluttet i 2004
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Hvor mange har rett til AFP? Beregning av dekningsgraden for AFP etter bransje og alder med utgangspunkt i data fra SSBs sysselsettingsstatistikk og tall fra AFP-ordningene.	Tove Midtsundstad	Ble avsluttet i 2004
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Fornytt folketrygd. Det kompliserte samspillet mellom folketrygd og tjenestepensjoner Et prosjekt som a) kartla tjenestepensjonssystemene i et utvalg europeiske land (dekningsgrad, ytelsesnivå, b) beregnet dekningsgraden for tjenestepensjoner i privat sektor og c) beregnet kostnadene for ulike bransjer og sektorer av ulike folketrygdmodeller foreslått av pensjonskommisjonen.	Jon Hippe Geir Veland	Ble avsluttet i 2004
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	De frivillige og de fattige De siste årene har fattigdom blitt et sentralt forskningstema i Norge. Så langt har de frivillige organisasjonenes rolle i kampen mot fattigdom i liten grad vært gjenstand for systematisk forskning. I dette prosjektet gjennomføres en studie der de frivillige organisasjonenes innsats overfor de fat-	Tone Fløtten Jon Anders Drøpping og Heidi Gautun	Avsluttes mars 2005

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
	tigelte ble nærmere kartlagt. I delprosjekt 1 rettes oppmerksomheten mot organisasjonenes virksomhet knyttet til rådgivning og sosiale tilbud for de fattige, mens vi i delprosjekt 2 ser særlig på organisasjonenes innsats når det gjelder økonomisk nødhjelp: dvs utdeling av kontanter og naturalytelser til de som vurderes som trengende.		
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Barnefattigdom i et dynamisk perspektiv Prosjektet har to innfallsvinkler: a) Inntektsdynamikk blant sosialhjelpsmottakere med barn * Følger et kohort av barneforeldre der minst en av foreldrene mottar sosialhjelp fra 1995 til 2000. * Belyse hvordan sosialhjelpsmottakere med barn klarer seg økonomisk over en årrekke. * Inntektssammensetning og endringer i inntektssammensetningen over flere år. * Spesielle grupper som utmerker seg ved permanent inntektsfattigdom? b) Langsiktige følger av barnefattigdom. *Reproduseres foreldrenes økonomisk marginaliserte posisjon hos barna som unge voksne? *Forhindrer universalistiske velferdsordninger at fattigdom reproduseres? *Plassering i arbeidsmarkedet, utdanning, inntektsnivå, inntektssammensetning og bruk av offentlige trygdeytelser.	Tone Fløtten Thomas Lorentzen	Avsluttes 2005
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	En kommunal indeks for barnefattigdom Prosjektet skal se på barns økonomiske velferd og hvordan denne varierer avhengig av bosted. Aktuelle problemstillinger i prosjektet er: - I hvilken grad er det store regionale/kommunale forskjeller i barns økonomiske velferd, og hva kan i tilfelle bidra til å forklare disse forskjellene? - Hva kjennetegner barnefamiliene som har dårlig økonomisk velferd, og er det regionale forskjeller i konstitueringen av disse familiene	Tone Fløtten Siri Ytrehus	Avsluttes 2004
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Kartlegging av tjenester til bostedsløse Prosjektet er en del av en større kartlegging. Fafos skal kartlegge omfanget av tjenester til bostedsløse i Norge, samt kartlegge hvilke typer tjenester som er etablert. Det skal også gjennomføres en vurdering av tjenestetilbudet til bostedsløse. Det vil bli foretatt omfattende spørreundersøkelser i	Tone Fløtten Jon Anders Drøpping og Siri Ytrehus	Avsluttes juni 2004

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
	tjenesteapparatet og blant brukerne.		
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Normalitetsideologiens barn En studie av døve ungdommers karriere i skole og arbeidsliv.	Hilde Haualand	Avsluttes 2004
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Levekår blant innsatte i norske fengsler En landsdekkende levekårsundersøkelse blant domsinnsatte i norske fengsler. Prosjektet belyser sentrale levekårsområder som oppvekst, utdanning, arbeidserfaring, økonomi, boligforhold, familiesituasjon og fysisk og psykisk helse. Undersøkelsen er først og fremst rettet mot forholdene slik de var før fengslingen.	Christine Friestad Inger Lise Skog Hansen	Avsluttes 2004
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Evalueringsprosjektet Arbeid og velferd i Verdal Evalueringsprosjektet er et forsøk med tildeling av dagpenger som erstatning for økonomisk sosialhjelp til arbeidssøkere uten rett til arbeidsledighetstrygd etter ordinære regler. Ordningen er en del av SATS-prosjektet Arbeid og velferd i Verdal kommune i Nord-Trøndelag. I evalueringen er det særlig fokusert på hvorvidt dagpengeordningen bidrar til å understøtte målsettingene i prosjektet for øvrig: • Bidrar ordningen til at flere kommer i arbeid og aktivitet? • Bidrar ordningen til at velferdsforvaltningen blir mer brukerrettet og effektiv? • Har ytelsen avklart utfordringer og selvstendig-gjørende effekt?	Heidi Gautun Inger Lise Skog Hansen	Avsluttes 2004
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Rikstrygdeverkets arbeid med klage- og ankesaker. Følgesforskning Prosjektet er en løpende underveisevaluering av Rikstrygdeverkets arbeid med å heve kvaliteten på klage- og ankebehandlingen av trygdesaker. Fafos skal være med på å vurdere prosessen i lys av suksesskriterier som: a) tydelige, forståelige og realistiske mål b) klare organisasjoner c) medvirkning/kollektiv oppslutning d) samsvar mellom mål og rammebetingelser	Leif Moland	Avsluttes våren 2004
FAFO Borggata 28 Postboks 2947	Fagutviklingsprogram for leger i det inkluderende arbeidsliv Fortløpende evalueringer og innspill om samar-	Leif Moland	Avsluttes 2004

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
Tøyen 0608 Oslo	beid mellom etaten og Den norske Lægeforening om utvikling og gjennomføring av et fagutviklingsprogram for leger i samtlige fylker. Målet er å trekke legene aktivt med i arbeidet for et mer inkluderende arbeidsliv og reduksjon av sykefraværet.		
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Tverrfaglig teamarbeid for å nå målene for et mer inkluderende arbeidsliv Mulige effekter av et aktivitetsprogram for å bedre samhandlingen internt i trygdeetaten slik at den kan fremstå som en samlet tjenesteleverandør til IA-bedriftene	Hanne Bogen Leif Moland	Avsluttes 2004
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Regionalisering av tjenesteenheter Pilotprosjektet har involvert de tre fylkene Hedmark, Oppland og Sør-Trøndelag som har etablert en felles tjenesteenhet som har utviklet en mer kvalitativ og effektiv saksbehandling av klage- og ankebehandlingen i trygdeetaten. Dette danner nå mal for organiseringen i de øvrige fylkene.	Leif Moland	Avsluttes 2004
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	VARSLERE En pilotstudie av arbeidstakers erfaringer med å varsle og å ta opp kritiske forhold på arbeidsplassen, og organisatoriske forhold som kan hemme og fremme åpne kommunikasjonsprosesser. Det er enighet om at fysiske, psykiske og organisatoriske forhold på arbeidsplassen har betydning for sykefravær og overgangen til avtalefestet pensjon (AFP) og uførepensjon. Prosjektet relaterer seg til hovedtema A i programnotatet for inkluderende arbeidsliv (IA): utvikling og utprøving av systemer og rutiner for å bistå arbeidsgiver og arbeidstaker i deres arbeide med å forebygge og følge opp sykemeldte på arbeidsplassen.	Marit Skivenes Sissel Trygstad	Avsluttes 2004
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen 0608 Oslo	Aldring, funksjonshemming og omsorg i et høytteknologisk samfunn Prosjektet handler om eldre funksjonshemmede som bor utenfor institusjon, nærmere bestemt om deres behov for pleie-, omsorgs- og tilsynstjenester. Det fokuseres særlig på utviklingen av ny teknologi i hjemmet – både de muligheter den gir og de ulemper den fører med seg.	Siri Ytrehus Jon Anders Drøpping/ Anders Brede Fyhn	Avsluttes 2005
FAFO Borggata 28 Postboks 2947 Tøyen	Evaluering Tøyen DPS En evaluering av "Prosjekt rus og psykisk lidelse" ved Tøyen DPS (distriktpsikiatriske senter), som er et femårig behandlingsprosjekt for men-	Siv Øverås	Avsluttes 2005

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
0608 Oslo	nesker med alvorlige psykiske lidelser og rusavhengighet, og hvor man skal prøve ut en klinisk behandlingsmodell for denne målgruppen pasienter.		
Gruppe for offentlige finanser ved Forskningsavdelingen Statistisk sentralbyrå Postboks 8131 Dep 0033 Oslo	Virkninger på pensjonsutgifter og inntektsfordeling av ulike utforminger av pensjonssystemet Analysene gjennomføres gjennom videreutvikling og bruk av den dynamiske mikrosimuleringsmodellen MOSART. Med bakgrunn i framskrivninger av befolkningen og arbeidsstyrken avledes konsekvensene for pensjonsutgiftene og inntektsfordelingen av ulike utforminger av pensjonssystemet, blant annet til bruk for Finansdepartementet og offentlige utvalg. I løpet av de siste årene er modellapparatet benyttet i stor utstrekning til beregninger for Pensjonskommissjonen samt Regjeringens arbeid med å med å utarbeide en stortingsmelding om reformer av pensjonssystemet.	Fredriksen Stølen	
Gruppe for offentlige finanser ved Forskningsavdelingen Statistisk sentralbyrå Postboks 8131 Dep 0033 Oslo	Makroøkonomiske virkninger knyttet til aldring av befolkningen Det er lagt opp til et relativt bredt anlagt prosjekt der hovedtemaet er å analysere de viktigste faktorer bak utviklingen i offentlige inntekter og utgifter, langsiktige ubalanser og økonomiske effekter av politiske tiltak for å utligne disse. Et viktig siktemål er å avgjøre om finanspolitikken er opprettholdbar på lang sikt. Andre viktige temaer er økonomiske virkninger av politikkenringer som på ulike måter er ment å representere et svar på eller en tilpasning til eldrebølgen. De mest typiske eksemplene på dette er virkninger av omlegginger av pensjonssystemet, og i løpet av de siste årene er en god del av tiden benyttet til å analysere makroøkonomiske konsekvenser av Pensjonskommissjonens forslag.	Holmøy Heide, Lerskau, Madsen, Solli og Stølen	
HUNT forskningssenter Neptunv.1, 7650 Verdal	Sosioøkonomiske forhold og helse som det er- minanter for uførepensjon i Nord-Trøndelag. Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag, HUNT.	Steinar Krokstad, Steinar Westin	
Institute for Social Research Postboks 3233 Elisenberg, N-	Evaluering av nye beregningsregler for yrkesrettet attføring og medisinsk rehabilitering Formålet med dette prosjektet er å kartlegge hvordan de nye beregningsreglene for ytelsler under	Hege Torp, Ines Hardoy, Aagoth Storvik	2003-2004

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
0208 Oslo	medisinsk rehabilitering og yrkesrettet attføring (01.01.2002) samt overgangsordningen har påvirket ytelsesnivået og fordelingen av ytelser mellom grupper av stønadsmottakere. Grupper av særlig interesse er personer som mottar de laveste ytelsene, personer som har omsorgspoeng som en del av sitt pensjonsgrunnlag, personer med fallende inntekter i årene før stønadsperioden, personer som i tillegg til ytelsene mottar økonomisk sosialhjelp, samt kvinner og barnefamilier. Foruten effekten for nye tilfeller skal effekten av overgangsordningen kartlegges. Det empiriske grunnlaget for analysene er registerbasert informasjon om stønadsmottakere i 2001 og 2002 hentet fra Rikstrygdeverket, Aetat Arbeidsdirektoratet og Statistisk sentralbyrå. <i>Hvem får mer og hvem får mindre? Effekter av nye beregningsregler for stønader til livsopphold under attføring og rehabilitering.</i> Institutt for samfunnsforskning Rapport 2004:014	Inés Hardoy, Hege Torp, Aagoth Elise Storvik	
Institute for Social Research Postboks 3233 Elisenberg, N-0208 Oslo	Effekter av fødselspermisjon på lønn og arbeidstid Utgangspunktet er en observasjon om en mulig forverring av lønnsutviklingen for kvinner som returner til arbeid etter endt fødselspermisjon. Stortinget har bedt om en utredning av problemstillingen: Om det er sammenhengen mellom perioder ute av arbeidsmarkedet i forbindelse med fødsler og senere lønnsutvikling for kvinner. <i>I klemme mellom barneomsorg og karriere. En analyse av karriereutvikling for småbarnsmødre.</i> Institutt for samfunnsforskning Rapport 2004:014	Pål Schøne, Ines Hardoy	2004
Institute for Social Research Postboks 3233 Elisenberg, N-0208 Oslo	Barnefamiliers tilpasning. Effekter av kontantstøtten på tilbudet av arbeidskraft Hvilken sammenheng er det mellom kontantstøtten og mødres tilbud av arbeidskraft? Har innføringen av kontantstøtte ført til redusert yrkesaktivitet og redusert arbeidstid blant småbarnsmødre? Det empiriske grunnlaget vil i hovedsak være registerbaserte paneldata for yrkesaktivitet 1996–2001 for kvinner og menn med yngste barn født 1992–1998. Vi vil sammenlikne tilpasningen til foreldre med barn med og uten rett til kontantstøtte, der det så langt som mulig tas hensyn til variasjoner i andre forhold – enn kontantstøtten –	Pål Schøne	2000-2004

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
	av betydning for yrkesaktiviteten. Den metodiske utfordringen ligger i å utvikle analyseopplegg for kontinuerlig og diskret fordelte avhengige variabler der det kontrolleres for endringer som i tid faller sammen med innføringen av kontantstøtten. ”Kontantstøtten og effekter på arbeidstilbudet: Hva er en god sammenligningsgruppe?” <i>Søkelys på arbeidsmarkedet</i> 19(1):23-30, 2002. <i>Labour supply response to a cash-for-care reform</i> Paper presented at The European Society for Population Economics, Bilbao, juni 2002. ISF paper 2002:008. <i>The effect of a family policy reform on mother's pay. Kontantstøtten og mødres arbeidstilbud: Varig effekt eller retur til arbeid.</i> ISF paper 2003:026. <i>Kontantstøtten og mødres arbeidstilbud: Varig effekt eller retur til arbeid.</i> ISF paper 2003:026		
NHO, avd. Bedriftsutvikling og arbeidsmiljø Pb 5250 Majorstua 0303 Oslo	Ungdom, motivasjon og muligheter i industribedrifter Hovedmålet å bidra til forebygging og redusert fravær hos unge arbeidstakere og forebygge utstøting. Det er også et mål å øke industribedriftenes evne og forutsetninger for å ansette unge yrkeshemmede arbeidstakere.	Rådgiver Preben Christensen, TBL, Teknologibedriftenes Landsforening	
NHO, avd. Bedriftsutvikling og arbeidsmiljø Pb 5250 Majorstua 0303 Oslo	Seniorpolitikk - et IA-prosjekt for bedrifter i Nord-Troms NHO Troms vil iverksette et nettverksprosjekt om seniorpolitikk for seks private virksomheter i Nord-Troms sammen med Trygdeetatens arbeidslivssenter. Bedriftene skal sette livsfasepolitikk på dagsorden i egen bedrift, utvikle tiltak og en strategi for hvordan arbeidet skal integreres i bedriftens virksomhet.	NHO Troms	
NHO, avd. Bedriftsutvikling og arbeidsmiljø Pb 5250 Majorstua 0303 Oslo	Inkluderende arbeidsliv og bærekraftig vellykkethet - hva karakteriserer de gode virksomhetene? Målet med undersøkelsen er å finne ut om gode IA virksomheter fortsetter å være gode, og hva som kjennetegner dem	Overlege Arve Lie, Statens Arbeidsmiljøinstitutt	
NHO, avd. Bedriftsutvikling og arbeidsmiljø	Utvikling i sykefravær og relevante helsedata før og etter avtalen om Inkluderende arbeidsliv (IA) Hvordan samspiller individuelle faktorer med for-	Dr.med Knut Skyberg, Statens Arbeidsmiljøinstitutt	

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
Pb 5250 Majorstua 0303 Oslo	hold ved bedriften? Det vil være mulig å sammenligne sykefravær og andre sosiale parametere før og etter iverksettelse av IA-avtalen. Stami vil studere forløpet av sykefravær og diagnoser før og etter IA-avtalen i to matchede utvalg av bedrifter med og uten avtale fra og med 1992 til og med 2003. Man vil foreta en registerkopling ved å bruke tryggedata om ytelser for befolkningen i "Forløpsdatabasen-Trygd", samt opplysninger koplet til SSBs Personregister (inntekt, utdanning, og sysselsetting) og data i helseundersøkelsen "Hubro". Ut fra de tre kildene studeres med flernivåanalyser sammenhengen mellom individuelle faktorer, forhold ved virksomhetene og forekomst av sykefravær, graden av yrkesdeltakelse, m.m.	tiutt	
NHO, avd. Bedriftsutvik- ling og ar- beidsmiljø Pb 5250 Majorstua 0303 Oslo	Mobbing og utstøtning i arbeidslivet Hovedmålsettingen for prosjektet er å kartlegge forekomsten av mobbing i norsk arbeidsliv; en oppdatering av tidligere forskning. Dette inngår i et større forskningsprogram "Victimisation from bullying and harassment in the workplace: "Prevention, problem management and treatment".	Professor Ståle Einarsen, Institutt for Samfunnspsykolog, UiB,	
NHO, avd. Bedriftsutvik- ling og ar- beidsmiljø Pb 5250 Majorstua 0303 Oslo	IA og tilrettelegging av arbeid Prosjektets hovedide er å undersøke behovet for tilrettelagt arbeid i IA-bedrifter i industrien og eksperimentering med forebyggende omskolering. Utgangspunktet er at industrien i dag ikke har mulighet for å stille til disposisjon tilrettelagt arbeid i den grad det vil være behov for fremover i forhold til behovet og de gjeldende rammebetingelsene.	Rådgiver Preben Christensen, Teknologibedriftenes Landsforening, prosjektleder Thore K. Karlsson, KappaFi	
NHO, avd. Bedriftsutvik- ling og ar- beidsmiljø Pb 5250 Majorstua 0303 Oslo	Funksjonshemmedes adgang til arbeids- markedet – tilretteleggingsgaranti Identifisere de viktigste faktorene som fremmer funksjonshemmedes adgangsmuligheter på arbeidsmarkedet. Et spesielt virkemiddel vil bli undersøkt, nemlig om en tilretteleggingsgaranti i sterkere grad kan bidra til at funksjonshemmede lettere får adgang til arbeidsmarkedet I prosjektet skal holdninger og meninger om det å bruke en tilretteleggingsgaranti som et virkemiddel kartlegges	Forsker Karl Gerhard Hem, Sintef Helse	
NHO, avd. Bedriftsutvik- ling og ar-	Gode hoder i arbeid Prosjektet skal bidra til å få flere funksjonshemmede i arbeid. Målsettingen skal oppnås gjennom	Rådgiver Arve Aasmundseth, Abelia,	

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
beidsmiljø Pb 5250 Majorstua 0303 Oslo	bevisstgjøring av virksomhetene i hvordan de kan gjennomføre gode jobbintervjuer når yrkeshemmede er søkere, og ansvaret en arbeidssøker har for å vise at vedkommende er konkurransedyktig skal klargjøres og konkretiseres. Hvordan kan og bør funksjonshemmede finne frem til ledige jobber? Dette krever adferdsendring hos alle aktørene.		
NHO, avd. Bedriftsutvik- ling og ar- beidsmiljø Pb 5250 Majorstua 0303 Oslo	Funksjonsvurdering på arbeidsplassen, et hjelpemiddel ved spesialvurdering i regi av BHT Prosjektet har som hovedmål å teste bruk av et nederlandsk skjema ved funksjonsvurdering på arbeidsplassen (benyttes i det nederlandske systemet for funksjonsvurdering. i situasjoner hvor det er behov for nærmere analyse av overensstemmelse/uoverensstemmelse av personlig funksjon og jobbkrav.	Spesialist i arbeidsmedisin Marijke Engbers Modum Felles BHT – Service- bedriftenes Landsforening (SBL)	
Nordlands- forskning 8028 Bodø	En helt vanlig jobb - en studie av utviklingshemmedes muligheter til ordinært arbeid. Prosjektet er en studie av hvilke sosiale mekanismer som fremmer/hindrer rekruttering og jobbstabilitet blant utviklingshemmede arbeidstakere i ordinære arbeidsplasser. Studiens fokus vil være de sosiale prosesser som fører noen ut i arbeid, og andre ut i – eller tilbake i – tilrettelagt arbeid eller arbeidsløshet. Det finnes pr i dag liten systematisk kunnskap om hva slags jobber de har eller hvordan de har blitt rekruttert inn, eller hva slags lønns- og arbeidsbetingelser denne gruppen har. Prosjektet vil utvikle kunnskap for å etablere mer treffsikre tiltak til rekruttering og tilrettelegging for utviklingshemmede i varige jobber i ordinært arbeidsmarked. Prosjektet består av en innledende kartleggingsstudie og en større, kvalitativ studie	Terje Olsen	2002 - 2005
Nordlands- forskning 8028 Bodø	Utviklingshemmede på arbeidsmarkedet – en studie av utviklingshemmede arbeidstakeres vei inn i ordinære jobber. Prosjektet er en studie av hvilke sosiale mekanismer som fremmer/hindrer rekruttering og jobbstabilitet blant utviklingshemmede arbeidstakere i ordinære arbeidsplasser. Studiens fokus vil være de sosiale prosesser som fører noen ut i arbeid, og andre ut i – eller tilbake i – tilrettelagt arbeid eller arbeidsløshet. I dag finnes liten eller ingen syste-	Cecilie Høy Anvik	2002- 2005

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
	matisk kunnskap om hva slags jobb de har, hvordan de har blitt rekruttert eller hva slags lønns- og arbeidstidsbetingelser denne gruppen har. Den kunnskap prosjektet frembringer kan danne grunnlag for tiltak som letter og rekruttering av utviklingshemmede til mer permanente jobber i det ordinære arbeidsmarkedet. Prosjektet består av en kartleggingsstudie og en kvalitativ studie.		
Nordlandsforskning 8028 Bodø	En jobb å eldes med – en studie av faktorer som påvirker turnover og sykefravær blant ansatte innenfor pleie- og omsorgsrelaterte yrker. Ansatte innenfor pleie- og omsorgsrelaterte yrker har i dag høyt sykefravær, tidlig retrett fra arbeidslivet og uføretrygd. Arbeidssituasjonen er preget av et krysspress mellom brukernes behov, tilgjengelige ressurser og krav til økt effektivitet og kvalitet. Forskning viser at mestring av dette presset i stor grad overlates til den enkelte arbeidstager, og reelle problemer og dilemmaer tilsløres og privatiseres og bidrar til økt slitasje og emosjonell utmattelse. Prosjektet kan avdekke og synliggjøre slike problemer og dilemma som arbeidstager opplever i sin daglige arbeidssituasjon. Målet med forstudien er å kartlegge hvorvidt og på hvilken måte kommunale arbeidsgivere har en uttalt arbeidsgiverstrategi spesielt rettet mot gruppen av voksne ansatte med lav formell utdanning innenfor pleie- og omsorgsrelaterte yrker. I hovedprosjektet ønsker vi å identifisere rutiner, tiltak, organisatoriske løsninger og praksis som kjennetegner virksomheter med lavt sykefravær, lite gjennomtrekk og lav grad av uføretrygd i denne arbeidstagergruppen.	Merethe Sollund	2002-2006
Nordlandsforskning 8028 Bodø	Arbeidets sosiale betydning – en studie av arbeid for personer med utviklingshemming. Målet med denne studien har vært å utvikle kunnskap om arbeidsdimensjonen som inngår i offentlig administrerte tjenester til personer med psykisk utviklingshemming. Studien fokuserer på den sosiale betydning av tilrettelagt arbeid for personer med psykisk utviklingshemming. Hvilken rolle spiller arbeidet i den enkeltes liv, og hva handler dette arbeidet om? Hvilken rolle spiller arbeidet i forhold til idealene om normalise-	Willy Lichtwarck.	2000-2003

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
Nordlandsforskning 8028 Bodø	ring av utviklingshemmedes levekår? Fra trygd til arbeid Høgskolen i Bodø vil, i samarbeid med Nordlandsforskning, utvikle og gjennomføre et anvendt forsknings- og utviklingsprogram for å • utvikle bedre og mer adekvat kunnskap om de mekanismer som henholdsvis fremmer og hemmer yrkesdeltakelse for marginale grupper i arbeidsmarkedet • styrke kunnskapsgrunnlaget for de som arbeider med arbeidsrettet rehabilitering, og derigjennom å bidra til utviklingen og utprøvingen av tiltak som kan sikre at flere kommer i arbeid. • etablere et institusjonelt samarbeid mellom arbeids- og næringslivet og deres organisasjoner, Aetat og trygdeetat på den ene siden og på den andre siden et forsknings- og undervisningsmiljø på høyt internasjonalt nivå i regionen. Søkelyset inneholder ulike delprosjekter med søkelys mot fire grupper: a) Unge voksne i sårbare situasjoner som har vanskeligheter med å komme inn på arbeidsmarkedet. b) Personer som står i fare for å støtes ut av arbeidsmarkedet (langtidssykemeldte). c) Personer utenfor arbeidsmarkedet som ønsker å komme inn. Dette gjelder i hovedsak grupper av uføre og personer på ulike former for tiltak, yrkesmessig attføring og rehabilitering. d) Personer med utenlandsk opprinnelse som har problemer med å komme inn i det norske arbeidsmarkedet.	Jan-Inge Hanssen	3-årig med oppstart fra 1. november 2004
Rikstrygdeverket, Utredningsavd. Postboks 5200 Nydalens 0426 Oslo	Hva skjer med dem som får avslag på krav om uførepensjon? • Innebærer avslag på krav om uførepensjon bare en utsettelse av uførepensjonen til et senere tidspunkt? Eller innebærer avslaget at en gir opp uførepensjonskravet og i stedet går over i andre aktive trygdeytelser som rehabiliteringspenger eller yrkesrettet attføring som		2004

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
	på sikt fører til arbeid? • Hvilke overganger i trygdesystemet er typisk for dem som får avslag på krav om uførepensjon? • Hvor mange er tilstått uførepensjon en bestemt tid etter avslaget (2 og 4 år etter vedtak om avslag)? • Hvor mange er kommet i arbeid? • Er det forskjeller i overgangene før og etter innstramningen i 2000 da vilkårene om at yrkesrettet attføring skal være prøvd før det kan innvilges uførepensjon ble skjerpet inn?		
Rikstrygde- verket, Utredningsavd. Postboks 5200 Nydalen 0426 Oslo	IA-avtalens mål om å øke pensjoneringsalderen Gjennom en spørreundersøkelse ønsker vi å belyse hva som kjennetegner virksomheter som formulerer målsettinger på dette området, samt hvilke strategier og virkemidler de velger for å nå sine målsettinger. • Har virksomhetene fokus på å utnytte eldre arbeidstakers kompetanse og arbeidskraft? • Hvilke mål har de satt seg for å øke pensjoneringsalderen for sine ansatte? • Hvilke tiltak/strategier benytter i så fall virksomhetene for å oppnå dette? • Gjør IA virksomhetene mer, eller noe annet, enn ikke-IA virksomheter for å øke de ansattes pensjoneringsalder?		mars 2005
Rikstrygde- verket, Utredningsavd. Postboks 5200 Nydalen 0426 Oslo	Samspill mellom helserelaterte ytelser Bakgrunnen for prosjektet er et ønske om i større grad å se de helserelaterte ytelsene i sammenheng. Prosjektet har som mål å lage en ny budsjettmodell som framskriver antall personer og utgifter på ytelsene: uførepensjon, medisinsk attføring og yrkesrettet attføring. Budsjettmodellen vil bygge på data fra Rikstrygdeverket og Aetat. Vi ønsker å utvikle en mikro-		2004

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
	simuleringsmodell, der vi kan beregne hvor mange som forventes å være på ulike ordninger til enhver tid. Historikken til det enkelte individ inngår som forklaring i modellen. Vi ønsker også å utvikle en panelmodell.		
Rikstrygde- verket, Utredningsavd. Postboks 5200 Nydalen 0426 Oslo	Sykefravær Svingninger i sykefraværet forklares av mange som et resultat av tilsvarende svingninger i sysselsettingen: Når mange er sysselsatt, gir det plass for flere med svak helse i arbeidslivet. Motsatt kan de med svak helse være mer utsatt enn andre for å bli sagt opp når tidene blir dårligere og sysselsettingen går ned. Dermed blir det et høyt sykefravær når det er økonomisk gode tider med høy sysselsetting. Ingen har til nå påvist en slik mekanisme. Den er dessuten vanskelig å studere uten å ha noenlunde pålitelige opplysninger om helsemessige forhold. Samtidig er det en viktig del av forståelsen av sykefraværet som det er av stor verdi å få avklart. Er et høyt sykefravær prisen man må betale for å ha en høy sysselsetting og et inkluderende arbeidsliv? Og går sykefraværet ned når bedrifter sier opp folk? Gjennom to prosjekter ønsker vi å bidra til en bedre forståelse av hvordan disse sammenhengene er gjennom å: 1. studere sykefravær og sysselsetting for bestemte grupper av stønadsmottakere 2. følge sykefraværet i bedrifter som foretar nedbemanning.		Prosjekt (1) er planlagt sluttført ved utgangen av 2004 Prosjekt (2) er planlagt sluttført første halvår 2005.
Rikstrygde- verket, Utredningsavd. Postboks 5200 Nydalen 0426 Oslo	Yrkesrelatert kreft og yrkesskadeerstatning Prosjektet er en evaluering av melderutinen mellom Kreftregisteret og Rikstrygdeverket hvor Kreftregisteret melder til Rikstrygdeverket om nye krefttilfeller som kan ha sammenheng med den kreftsykes tidligere yrke. På bakgrunn av meldingene fra Kreftregisteret sender Rikstrygdeverket ut informasjon til den kreftsyke om at det kan søkes om yrkesskadeerstatning. • Er melderutinens saksgang effektiv? Siden		2004

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
	dette gjelder mennesker med alvorlig sykdom betyr det mye for dem at saksgangen i melde- rutinen er effektiv slik at vedtak om yrkes- skadeerstatning blir fattet innen rimelig tid. • Har melderutinen ført til at flere med yrkes- relatert kreft søker og får innvilget yrkes- skadeerstatning nå enn tidligere?		
Rikstrygde- verket, Utredningsavd. Postboks 5200 Nydalen 0426 Oslo	Innholdet i aktiv sykmelding Formålet med prosjektet er å identifisere arbeids- oppgaver som sykmeldte utfører i perioden de er på aktiv sykmelding. Kunnskap om det konkrete arbeidsinnholdet er nødvendig for å få innsikt i hvordan aktiv sykmelding fungerer for å få per- soner tilbake til ordinært arbeid. • Hvilke arbeidsoppgaver utfører personer som er på aktiv sykmelding? • Utgjør disse arbeidsoppgavene et utvalg av de oppgavene som personen utfører som frisk, helt andre oppgaver, eller forekommer alle arbeidsoppgaver både når personen er frisk og når personen er på aktiv sykmelding? • Avtegnes det et mønster av felles arbeidsopp- gaver som gjennomføres av personer på aktiv sykmelding selv om arbeidsoppgavene i tiden før aktiv sykmelding var forskjellige?		2004
Senter for stress, søvn og helse HALOS/Unifob Universitetet i Bergen Christies gt 13 5009 Bergen	Teoretiske arbeider, litteraturoversikter over effekt av tiltak og årsaksforhold for fravær. Health effects of reduced work hours? (Letter) Scandinavian Journal of Work, Environment & Health, 29: 488. Effekt av tiltak på arbeidsplassen for å forebygge og behandle ryggsmertter. I Moen, B. E., Ed. Handbook for the corporate health service. (2003). Controlled low back pain interventions at the workplace. A systematic review. Occupational Medicine 2004; 54(1): 3-13. The Cognitive Activation Theory of Stress. Psychoneuroendocrinology, 29: 567-592.	Hege R Erik- sen, Holger Ursin Eriksen, HR, Svensen, E., Tveito, TH, and Ursin, H. Tveito, T. H. and Eriksen, H. (2003) Tveito, T.H., Hysing, M. and Eriksen, H.R. Ursin, H. and Eriksen, H.R.	

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
Senter for stress, søvn og helse HALOS/Unifob Universitetet i Bergen Christies gt 13 5009 Bergen	Sykefravær og helse i energibransjen Kartlegging av helse og fravær, psykososiale arbeidsfaktorer, personlighet, livsstil. Room for everyone in working life? 10% of the employees – 82% of the sickness leave. Norsk Epidemiologi 2002, 12(1), 63-68.	Holger Ursin, Aslaug Mikkelsen, Hege R Eriksen, Camilla Ihlebæk, Torill Tveito.	
Senter for stress, søvn og helse HALOS/Unifob Universitetet i Bergen Christies gt 13 5009 Bergen	Nærværsfaktorer i arbeidslivet: Organisatoriske forhold av betydning for nærvær og fravær i en stor offentlig organisasjon med stor omstilling. Kartlegging, tilbakemelding til ledere med retningslinjer for videre arbeid. Monitorering av nærvær/ fravær. Forbereder kontrollerte forsøk på intervensjon. Forbedringspotensialet er knyttet til flere områder bl.a produktivitet, effektivitet, medbestemmelse, læring, mestring og helse.	Hege R Eriksen. Erling Svensen, Torill Tveito, Holger Ursin, Bengt Arnetz, Brita Steene.	
Senter for stress, søvn og helse HALOS/Unifob Universitetet i Bergen Christies gt 13 5009 Bergen	Sosiale ulikheter i sykdom, helse, sykmelding Teoretiske og empiriske arbeider, samarbeid innen European Science Foundation prosjekt om sosiale ulikheter og helse. Social inequalities in health: Biological, cognitive and learning theory perspectives. Norsk epidemiologi, 12: 33-38. (2002) Psychobiological mechanisms of socioeconomic differences in health. Social Science & Medicine, 58: 1511-1522. (2004)	Hege R. Eriksen, professor Holger Ursin Eriksen, H.R. and Ursin, H. Kristenson, M., Eriksen, H.R., Sluiter, JK, Starke, D, og Ursin, H	
Senter for stress, søvn og helse HALOS/Unifob Universitetet i Bergen Christies gt 13 5009 Bergen	Randomiserte, kontrollerte forsøk på forebygging og reduksjon av sykefravær i stor service bedrift. Sterke effekter på subjektivt opplevd mestring og fysisk form, bedret arbeidsmiljø, ingen effekt på sykefravær. Improving subjective health at the work site: a randomized controlled trial of stress management training, physical exercise and an integrated health program. Occupational Medicine, 52: 383-391.	Holger Ursin, Hilde Grønningstær, Aslaug Mikkelsen, Hege R Eriksen, Camilla Ihlebæk, Gro Sandal.	
Senter for stress, søvn og helse HALOS/Unifob Universitetet i Bergen	Randomiserte, kontrollerte forsøk på forebygging og reduksjon av sykefravær hos pleie og omsorgspersonale. Subjective health complaints and health related quality of life in a population of health workers	Toril Tveito veileder Hege R Eriksen Tveito, TH, Passchier J	

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
Christies gt 13 5009 Bergen	quality of life in a population of health workers. Psychology & Health 2004; 19(2): 247-59.	Passchier, J, Duivenvoorden, HJ, and Eriksen, HR	
Senter for stress, søvn og helse HALOS/Unifob Universitetet i Bergen Christies gt 13 5009 Bergen	Rehabilitering av uføre ryggpasienter. Kartlegging og intervensjon av uføre. Kvalitative intervjuer, gruppebehandling for motivasjon og treningsopplegg. Randomiserte kontroller.	Hege R Eriksen Liv Magnussen	
Senter for stress, søvn og helse HALOS/Unifob Universitetet i Bergen Christies gt 13 5009 Bergen	Behandling av ryggpasienter Randomiserte, kontrollerte forsøk med forskjellige behandlingsopplegg for ryggpasienter henvist til spesialist. Treningsopplegg, kognitiv behandling. Sykmelding outcome variabel. Does early intervention with a light mobilization program reduce long-term sick leave for low back pain? Spine, 25: 1973-1976. (2000) Is there a right treatment for a particular patient group? Comparison of the ordinary treatment, light multidisciplinary treatment, and extensive multidisciplinary treatment for long-term sick-listed employees with musculoskeletal pain. Pain, 95: 49-63. (2002) Relative cost-effectiveness of extensive and light multidisciplinary treatment programs <i>versus</i> treatment as usual for patients with chronic low back pain on long-term sick leave. Randomized controlled study. Spine, 27: 901-910. (2002)	Eli Molde Hagen, veileder Hege R Eriksen Hagen, E.M., Eriksen, H.R., and Ursin, H. Haldorsen EMH, Grasdahl, A, Skouen, JS, Risa, AE, Kron- holm, K, and Ursin, H Skouen, J.S., Grasdahl, A.L., Haldorsen, E.M.H., and Ursin, H.	
Senter for stress, søvn og helse HALOS/Unifob Universitetet i Bergen Christies gt 13 5009 Bergen	Rehabilitering av langvarig sykmeldte	Ottar Berg , Attføringsinsti- tuttet i Rauland veileder Hege R Eriksen	

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode

SINTEF Helse Postboks 124 Blindern 0314 Oslo	Evaluering av ordningen Kjøp av helse- tjenester - enklere lidelser Hovedmålet for evalueringen er å fremskaffe kunnskap om lønnsomheten knyttet til ordningen " <i>Kjøp av helsetjenester (enklere lidelser)</i> ", hvor lønnsomhet i første rekke forstås som forholdet mellom redusert ventetid/sykmeldingsperiode og kostnader knyttet til behandlingstiltak og administrasjon. Videre vil vi i evalueringen sette søkelys på hvilke områder og i hvilken grad aktuelle, sentrale aktører ivaretar sitt spesifikke ansvar, grad av samarbeid mellom aktørene, samt aktørenes evne til å benytte resultater fra utredninger/ behandling i det videre oppfølgingsarbeidet. Resultatene av evalueringen presenteres i en slik form at de vil kunne danne grunnlaget for en vurdering av videreføring eller eventuelt en endring av reformen. Det tas sikte på å kunne gi konkrete anbefalinger i forhold til ordningen med kjøp av helsetjenester.	Jan-W. Lippestad.	August - desember 2004
SINTEF Helse Postboks 124 Blindern 0314 Oslo	Evaluering av ordningen Kjøp av helse- tjenester - sammensatte lidelser Evalueringen omfatter kjøp av utredninger og behandling/opptrening ved Friskgårdene i Nord-Trøndelag. Målet for evalueringen er å gi svar på om tilbudet ved Friskgårdene har signifikante effekter på sannsynligheten for pasientens retur til arbeid. Evalueringen skal gi grunnlag for vurderinger av hvorvidt kjøp av denne type tilbud kan gjennomføres i større omfang, og hvorvidt det kan utformes en varig finansieringsordning for denne type tilbud.	Jan-W. Lippestad	August 2004 - august 2006
SNF Breiviksvn 40 N-5045 Bergen	Sykefravær i det postindustrielle samfunn.	Svenn-Åge Dahl Karen Modesta Olsen	
Sosial- og Helsedirektorat P.O.Box 8054 Dep. 0031 Oslo	The effects of promoting active sick leave for back pain patients. A cluster-randomised trial. Dissertation for the degree of Dr.Philos. Faculty of Medicine, University of Oslo, 2004 ISBN 82-8080-057-3. No.147	Inger Brummenæs Scheel	Avsluttet 2004

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
Statens arbeidsmiljø-institutt Pb 8149 Dep 0033 Oslo	Betydningen av forhold tidlig i livet for ulike funksjoner i voksen alder Utdanning, arbeid, familieetablering, deltakelse i militær førstegangstjeneste, uførepensjonering, dødelighet og andre helseforhold. Eventuelt modifierende effekter av kjønn, sosiale forhold i oppvekst og livsløp oa. vil studeres. Studere mekanismer for arbeidsrelaterte helseeffekter, og spesielt hvilken betydning livsløpet (tidlige sosiale/ helsemessige forhold) har mht. evnen å møte nye arbeidskrav/organisasjonsformer. Analysere relasjonene mellom sosiale oppvekstvilkår, psykososialt arbeidsmiljø og sykefravær.	Petter Kristensen , Hans Magne Gravseth (STAMI), Tor Bjerkedal, John Ivar Brevik (militærmedisinsk forskning og utvikling), Lorentz M Irgens (Medisinsk fødselsregister).	
Statens arbeidsmiljø-institutt Pb 8149 Dep 0033 Oslo	Hva blir BHTs rolle i "Det inkluderende arbeidsliv"? Beskrive BHTs rolle i IA-prosessen og mulige effekter på målsetningen om lavere sykefravær, mindre utstøting og økt reell pensjonsalder. BHT er tiltenkt en viktig rolle i dette arbeidet.	Arve Lie , Odd Bjørnstad, Steinar Aasnæss, Inger H Gudding,	Endelig rapport ble publisert i mars 2004.
Statens arbeidsmiljø-institutt Pb 8149 Dep 0033 Oslo	"Inkluderende arbeidsliv og "bærekraftig vellykkethet" – hva karakteriserer de gode virksomhetene?" Målet med prosjektet er å finne fram til karakteristika for IA-virksomheter som lykkes, ikke bare kortvarig og ikke bare på delmål 1, men også på delmål 2 og 3 i IA-avtalen. Disse karakteristika kan være et viktig grunnlag for å bidra til gode tiltak i andre virksomheter. Partene i arbeidslivet har valgt ut ca 80 vellykkede IA-virksomheter som er omtalt i Idébanken - Inkluderende arbeidsliv. Disse vil bli undersøkt via en kombinasjon av spørreskjema og dybdeintervjuer.	Arve Lie , Steinar Aasnæss, Kirsti Jacobsen, Anita Ingebrigtsen,	En foreløpig rapport vil bli publisert medio mai 2005.
Statistisk sentralbyrå Postboks 8131 Dep 0033 Oslo	Undersøkelsen om samvær og bidrag 2004. Evalueringen av de nye reglene for beregning av barnebidrag som trådte i kraft høsten 2003. Kartlegging av samvær med barn og økonomisk situasjon blant samværsforeldre og enslige foreldre, ett år før de nye reglene trådte i kraft, og ett år etter reformen.	Jan Lyngstad og Ragni Hege Kitterød	
Transport-økonomisk institutt Postboks 6110 Etterstad 0602 Oslo	Redusert stress og bedret arbeidsmiljø vil føre til mindre sykefravær Sykefraværet, spesielt langtidsfraværet, i transportnæringen øker. Årsakene til disse problemene er godt dokumentert. Hovedhypotesen i prosjektet er at redusert stress	Frode Longva Trine Hagen	2002-2005

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
0602 OSLO	og bedret arbeidsmiljø vil føre til mindre sykefravær, antallet bussførere som uføretrygdes vil gå ned, og det vil bli mindre utstøting fra yrket. Prosjektet skal bidra til et mer inkluderende arbeidsliv ved å finne fram til tiltak som har dokumentert positiv effekt på arbeidsmiljøet i kollektivtransporten. Arbeidsmiljøtiltak i bedrifter i kollektivtransportbedrifter skal evalueres for å dokumentere effekt. Prosjektet byg på prinsipper fra nederlandske, belgiske og en dansk undersøkelse, SundBus-prosjektet.		
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Work ability and sickness absence. Doktorgradsarbeid Kunnskaper om begrepene arbeidsuførhet og funksjonsnedsettelse ved sykmeldinger, og om legers beslutningsgrunnlag for bedømmelse av pasienters arbeidsevne ved utstedelse av sykmeldinger, er mangelfulle. Kan arbeidsevne sammen med diagnose, arbeidsrelaterte faktorer og sosio-demografiske data, gi kunnskap om faktorer som innvirker på nedsettelse av arbeidsevne? Og predikerer slike forhold varighet av sykmeldinger, slik at det kan utvikles verktøy og metoder som kan hjelpe leger og trygdefunksjonærer i deres vurderinger av sykdoms innvirkning på nedsettelse av arbeidsevne?	Harald Reiso, Sören Brage, Gunnar Tellnes, Jan F Nygård, Dag Bruusgaard, Pål Gulbrandsen, Gudrun Sandbu Jørgensen, Rune Holanger, Dag Soldal	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Uførhet, rettferdighet og menneskesyn En kritisk analyse av objektive kriterier for rettferdig fordeling av uførepensjon. Doktorgradsarbeid Både objektivitetsbegreper og materielle prinsipper for rettferdig fordeling skal studeres. Første trinn er å studere status inntil nå, dvs. hvilket menneskesyn og hvilke etiske verdier som forutsettes i de objektivitetsbegreper og i de materielle prinsipper som inngår i folketrygdlovens uførepensjonskapittel. Andre trinn er å foreslå endringer, dvs. å foreslå alternative objektivitetsbegreper og dessuten utføre fordypende analyser av aktuelle og relevante materielle prinsipper for en rettferdig fordeling av uførepensjon. Tredje trinn er å formulere en praktisk modell for objektive kriterier. Metoden er tekstanalysebestående av begrepsanalyse, argumentasjons-analyse og her-	Hans Magnus Solli	

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
	meneutikk. Materialet består av rettslige og medisinske tekster om den medisinske uførepensjonsvurderingen i Norge fra 1960 frem til i dag.		
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Disability/morbidity among unskilled women Doktorgradsarbeid Arbeidet planlegges å bestå av fire artikler. Disse omhandler: arbeidsrelaterte risiko faktorer for muskel- og skjelettsystemet, ansettelsestid som prediktor for uførepensjon i renhold, seleksjon av syke personer til renhold, og psykososialt arbeidsmiljø og mental helse blant renholdere	M Gamperiene, M Wærsted, H. Stigum, J. F. Nygård, S. Brage, T. Bjerkedal, D. Bruusgaard, I. Sandanger	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Funksjonsvurderinger – som prediksjonsverktøy og som hjelpemiddel for allmennpraktiserende leger Doktorgradsarbeid Arbeidet vil bestå av fire artikler, basert på randomiserte forsøk med en ny metodikk for funksjonsvurdering blant allmennpraktikere, på Ullensaker-undersøkelsen 2004 og på MÅMS-undersøkelsen med prediksjon av sykefravær på basis av funksjonsvurdering.	Nina Østerås	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Muskel- og skjelettplager hos voksne Prosjektet belyser årsaker og utvikling av muskel- og skjelettplager i en befolkning. Et spørreskjema er utsendt til et utvalg av befolkningen i Ullensaker kommune (ca 4 000 i alderen 20-70 år) for å kartlegge årsaker og utvikling av muskel- og skjelettplager i en befolkning. En oppfølgingsundersøkelse ble gjennomført høsten 1994.	Bård Natvig, Bente Smedbråten, Willy Eriksen, Dag Bruusgaard	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Ullensaker-undersøkelsen 2004 I 2004 påbegynnes en ny fase av Ullensakerundersøkelsene med utsending av spørreskjema til befolkningen i Ullensaker. Prosjektet ser på årsaker til og langtidsfølger av muskel- og skjelettlidelser og nedsatt funksjon.	Bård Natvig, Dag Bruusgaard Søren Brage, Nina Østerås, Kåre B Hagen, Margreth Grotle Yusman Kamaleri	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Funksjonsvurderinger - behandleres oppgave i det inkluderende arbeidsliv Funksjonsvurderingens søkelys på ressurser og arbeidsevne representerer en stor utfordring for medisinen. Prosjektet består av fem delprosjekter hvis overordnede formål er å kritisk vurdere og	Søren Brage, Kariann Krohne, Nina Østerås Pål Steiran, Gunnar Tellnes,	

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
	systematisere eksisterende kunnskap om funksjonsvurderinger. Med prosjektet ønsker vi å skape et bedre grunnlag og orden for funksjonsbaserte oppfølgingstiltak blant sykemeldte og et mer pålitelig grunnlag for vurdering av rett til uførepensjon.	Bjørgulf Claussen, Dag Bruusgaard	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Behandlers forståelse av funksjon Fire fagmiljøer er valgt ut til å delta i fokusgruppeintervjuer (allmennleger, ergoterapeuter, fysioterapeuter og spesialister). Dette for å kartlegge de ulike helsefaglige miljøers holdninger, forståelse og behov omkring funksjonsvurdering i konsultasjon.	Kariann Krohne, Søren Brage, Nina Østerås	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Funksjonsvurdering ved langvarig sykefravær Funksjonsprosjektet har utviklet en metodikk for funksjonsvurdering i allmennpraksis ved langvarig sykefravær. Metodikken testes i et randomisert forsøk, med sykefravær, tiltak, legers holdninger og kunnskaper som utfallsmål.	Nina Østerås, Søren Brage, Kariann Krohne, Pål Steiran	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Pc-basert funksjonsvurdering Utvikling og utprøving av PC-basert funksjonsvurdering i konsultasjon hos allmennleger. Dataprogrammet er bygget opprundt Norsk Funksjonsskjema.	Pål Steiran, Søren Brage, Kariann Krohne, Nina Østerås	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Trygdeundersøkelsen i Prosjekt "storbyhelse" Trygdemottakerne skal beskrives ved hjelp av en fil med data fra FD-trygd 1993-99 koblet til Helseundersøkelsen i Oslo. Analyser av uførepensjonering er i gang, sykefraværskforskning er under forberedning.	Bjørgulf Claussen, Kirsti Valset, Sille Brastein Naper	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Helse, arbeid og fritid blant hjelpepleiere Dette er en prospektiv epidemiologisk studie av årsaker til helseplager og sykefravær blant hjelpepleiere. Utvalget består av 7478 norske hjelpepleiere. Disse er fulgt i 15 måneder ved hjelp av postale spørreskjemaer. Foreløpig er 11 artikler publisert eller akseptert for publikasjon, hvorav 8 i internasjonale tidsskrifter. Ytterligere 2 artikler er sendt til internasjonale tidsskrifter.	Willy Eriksen, Dag Bruusgaard, Stein Knardahl, Ståle Einarsen	
Universitetet i Oslo IASAM	Gravides sykefravær - hensiktsmessig bruk av trygdens ytelser? Hva kan oppnås med egnet tilrettelegging?	Ebba Wergeland, Tale Sølvberg	

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Formålet med utredningen er todelt; en vurdering av fordelinger mellom ytelser ved fravær i graviditeten: muligheter for, og konsekvenser av andre fordelinger i forhold til inkludering ekskludering av kvinner i arbeidslivet. Dessuten en vurdering av mulighetene for en reduksjon av behov for fravær i dagens arbeidsliv ved endret praksis i arbeidslivet og bedre samhandling mellom svangerskapskontroll, trygdemyndigheter og arbeidsliv.		
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Vestfoldmodellen - evaluering av effekter Vestfoldmodellen er et intervensjonsprogram hvor alle sykemeldte ved 8 ukers sykemelding i Vestfold med muskelskjelett diagnose vurderes av fysikalsk medisiner som via spesialisterklæring gir anbefaling om videre oppfølging, behandling og tiltak på arbeidsplassen. Evalueringen har til hensikt å undersøke hvorvidt en mer aktiv tilnærming til muskelskjelettlidelser med økt engasjement fra arbeidsgiver medfører mindre sykelighet og mindre uførepensjonering.	H. Elvsåshagen, G. Tellnes	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Uførhet og utdanningsnivå I samarbeid med SSB, FD-trygd analyseres data over sammenhengen mellom uførepensjonering, alder, kjønn, diagnose og utdanningsnivå i den norske befolkning.	Dag Bruusgaard	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Skader på Værøy III En ny registrering av alle typer personskader i Værøy kommune i Nordland har pågått i år 2000 bl.a. for å få til en 20 års oppfølging av de første skadeprojektene på Værøy fra perioden 1980-90	Gunnar Tellnes, Leiv Sandvik, Johan Lund	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Evaluering av Natur-Kultur-Helse-aktiviteter Hvilken betydning har deltagelse i natur- og kultur aktiviteter for helse og livskvalitet for menn og kvinner som er med i NaKuHel-gruppene på Sem i Asker? 46 deltagere ble intervjuet og en seminstrukturert intervjuguide ble benyttet. Prosjektet planlegges publisert internasjonalt.	Kari Bjerke Batt-Rawden, Gunnar Tellnes	
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Bruerkontoret i Oslo Etter et initiativ fra Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin er det etablert et brukerkontor i Oslo som evalueres fra NIBR. Dag Bruusgaard sitter i prosjektgruppen og er således indirekte involvert i evalueringen av kontoret	Dag Bruusgaard	

Institusjon	Prosjektbeskrivelse	Prosjektleder/ Prosjektmed- arbeider	Tidsperiode
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Monitorering av muskel og skjelettlidelser (EU-prosjekt) Dag Bruusgaard leder, og Bård Natvig er sekretær i et EU-prosjekt som skal komme frem til et anbefalt felles datasett for registrering av muskel-skjelettlidelser i alle land i EU/EØS.	Dag Bruusgaard, Bård Natvig	Sluttrapport innlevert høsten 2003
Universitetet i Oslo IASAM Postboks 1130 Blindern 0318 Oslo	Å være uførepensjonert Semistrukturerte intervjuer med uførepensjonerte i Lier kommune med henblikk på nåværende medisinsk tilstand, trivsel og forhold rundt pensjone- ringstidspunktet.	Otto Rivefsrud, Dag Bruusgaard	
Østlandsforsk- ning Serviceboks 2626 Lillehammer	Kartlegge og formidle brukeropplevede positive erfaringer med måter å organisere hjelpetilbudet Tilbud som oppleves som samordnet, fleksibelt og tilfredsstillende - sett fra brukernes side.	Torhild Andersen	februar 2005.